

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Katedra informačních technologií a technické výchovy

POSUDEK
OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení autora:	Bc. Milan Khas
Studijní program:	Učitelství pro střední školy (N7504)
Studijní obor:	N IT (7504T276)
Název tématu práce v českém jazyce:	Podcast jako didaktický prostředek učitele
Rok odevzdání:	2015
Jméno a tituly oponenta:	doc. RNDr. Miroslava Černochová, CSc.
Pracoviště:	KITTV, PedF UK v Praze
Kontaktní e-mail:	miroslava.cernochova@pedf.cuni.cz

I. Základní náležitosti listinné podoby práce:

Diplomová práce v rozsahu 80 normostran splňuje všechny formální náležitosti (vazba, údaje o autorovi práce, údaje o vedoucím práce, abstrakt a 10 klíčových slov v českém a anglickém jazyce, prohlášení autora práce, obsah popisující strukturu práce, seznam použitých zdrojů, dva formuláře). Do textu je zařazeno 12 očíslovaných obrázků, dvě neočíslované tabulky (s. 21, s. 38) a jedno neočíslované schema (s. 22). Do seznamu použitých zdrojů jsou zařazeny 32 zdroje. Vysvětlení některých termínů jsou do textu umístěna pomocí odkazů pod čarou.

II. Obsah a odborná úroveň práce:

Obsahové zaměření práce je v souladu se zadáním práce.

Cíl práce je vymezen jednak v abstraktu práce, jednak v úvodu teoretické části na s. 8, Diplomant si klade za cíl:

- (1) představit podcast jako prostředek pro přirozený a zajímavý způsob rozvoje ICT kompetencí učitele a jeho žáků, napomoci rozvíjet digitální gramotnost pedagogů (s. 8),
- (2) ukázat výhody a přínos podcastu pro učitele a žáky a upozornit na problémy při jeho zavádění do vzdělávání (viz abstrakt),
- (3) příklady ze své vlastní praxe se žáky poskytnout návod pro zájemce z řad učitelů (s. 8).

Všechny tyto cíle jsou víceméně splněny.

Použité výzkumné metody nejsou v práci konkrétně vymezeny. V diplomové práci je zmínka o jakémsi šetření mezi žáky (s. 57), jehož cílem bylo zmapovat, zda žáci poslouchají klasické

rozhlasové stanice, zda znají nějaké rozhlasové pořady pro děti. Není však jasné, za jakých podmínek toto šetření probíhalo a na jakém vzorku respondentů se uskutečnilo.

Diplomovou práci chápat jako komentovaného průvodce e-portfoliem autora pedagogického experimentu, v němž se soustředí na zařazení podcast a videocast do školní práce se žáky, doplněného metodickými pokyny a postupy pro učitele. Výsledky pedagogického experimentu jsou průběžně interpretovány a vyhodnocovány. Na diplomovou práci lze nahlížet i jako na případovou studii.

III. Výsledky a přínos práce

Diplomová práce se věnuje velice aktuálnímu a ve školní praxi zatím naprosto opomíjenému tématu – podcasting a videocasting - jako součásti aktivní tvůrčí a poznávací činnosti žáků základní školy ve výuce různých předmětů, nejen předmětů informaticky zaměřených.

Zpracování teoretické části má charakter encyklopedického výkladu vybraných pojmů a principů (klíčové kompetence, charakteristiky učebních stylů, konstruktivismus, konektivismus, konstrukcionismus, Bloomova taxonomie, storytelling). Vysvětleny jsou také pojmy související s technologiemi pro práci s audiovizuálními materiály a jejich tvorbu (audiovizuální vzdělávací materiály, MOOC, podcast, videocast, screencast, RSS kanál). *Škoda, že autor se nepokusil o vymezení pojmu edukační podcast, resp. edukační videocast.*

V praktické části představuje diplomant svůj pedagogický experiment zaměřený na tvůrčí aktivity žáků s využitím podcast a videocast. Popis pedagogického experimentu není strukturován, *chybí v něm popis podmínek a organizace experimentu, způsob hodnocení* (kolik tříd, kolik žáků, vyučovací předměty, zadání konkrétních úkolů k řešení, časové schéma experimentu, aj.). V této části prokázal autor své pedagogické mistrovství a schopnost zařazovat tyto aktivity s podcast a videocast do školní práce naprosto přirozeným způsobem a motivovat své žáky k tomu, aby hledali způsob, jak prostřednictvím zvuku, obrazu a hlasu popisovat skutečnost i svou fantazii, jak se ptát, jak vyprávět příběhy, jak se vyjadřovat. Autor vede své žáky ke kultivovanému projevu, ke kladnému vztahu k lidem, k regionu, v němž žijí, k pozitivně směřovanému pohledu na svět. Dává prostor k tomu, aby žáci rozvíjeli humor, uplatňovali svou fantazii, uvědomovali si odpovědnost za svou činnost. Podporuje je v originalitě námětů. Řídí se přitom přirozenou pedagogickou intuicí, která odráží i jeho hudební vzdělání a jeho přesvědčení, že prostřednictvím systematické a ukázněné aktivní činnosti mohou žáci objevovat svět, že mohou sdělovat, jak tento svět vidí, co už o něm vědí, jak o něm přemýšlejí. Autor je svým založením člověk, který rád sdílí své zkušenosti s ostatními kolegy. Stejným způsobem vede ve své výuce i své žáky – ke kolaboraci lidí a k propojování technologického světa a idejí, myšlenek, výstupů.

Tabulka 1 Žákovské ukázky popsané v diplomové práci

Zaměření ukázek	Počet ukázek
Storytelling	5
Vlastivěda	3
Zeměpis	2
Dějepis	2
Hudební výchova	1
Cizí jazyky	1

Přírodopis	1
Český jazyk a literatura	1 Audiokniha
Informace o škole	1

Výsledky pedagogického experimentu jsou původní a originální a vznikly pedagogickou činností diplomanta. Jsou k dispozici na webu <http://www.uctesnami.cz/> a na Edu Podcast „Podcast děti baví“ (<http://unasveskole.eu/podcastgen/?p=home>). Výsledkem je i zavedení rádia Amos na ZŠ Staňkov, do kterého žáci připravují zvukové příspěvky.

Náměty pro pedagogickou činnost popisovanou v DP a výstupy ukázek jsou původní. Mohou být využity ve školní praxi, v didaktických seminářích v přípravě učitelů nebo v předmětech zaměřených na tvorbu multimedií; mohou se stát zdrojem kvalitativních výzkumů v didaktice. Už v průběhu realizace praktické části se výsledky Bc. Khase inspirovala řada škol v ČR, ale i v zahraničí (např. ZŠ SNP Horná Žďaňa).

IV. Zpracování

Z formálního hlediska je práce srozumitelně strukturovaná a uspořádaná. Styl, jímž je práce napsána, odpovídá přirozenému stylu vyprávění a popisu. *Úvod práce a Závěr práce v rozsahu 1 strany je nezvykle stručný, zasloužily by si detailnějšího rozpracování.*

- DP není psána jako standardní diplomová práce vymezující výzkumný problém, ale má v podstatě charakter komentovaného průvodce e-portfoliem výsledků dlouhodobého pedagogického experimentu diplomanta.
- Práce může sloužit i jako návod pro zajištění technologických podmínek pro zařazení podcast a videocast do školní práce se žáky (např. návod na pořízení vlastního podcastového serveru – s. 36).
- Práce může být využita i jako metodický návod (manuál) pro navrhování činností žáků s podcast a videocast (např. s. 29).

Tiskové nedostatky:

Na několika místech textu je zbytečně nevyužitý volný prostor (např. s. 21, s. 47).

Nadpis 1.3.3 je umístěn na konci s. 19.

Absence číslování a titulku dvou tabulek (s. 21, s. 38) a schématu (s. 22).

U některých citací v seznamu použitých zdrojů jsou uvedeny akademické tituly autora.

Některé poznámky pod čarou jsou zbytečné (např. s. 36).

Jazykové zpracování:

Práce je psána jazykem volným odpovídajícím stylu vyprávění a popisu.

Práce s informačními zdroji:

Do seznamu použitých zdrojů jsou zařazeny 32 zdroje; jedná se o odkazy na internetové zdroje a tištěné publikace s tím, že *u některých autorů jsou (nesprávně) uvedeny akademické tituly.*

Připomínky:

- Proč je rozsah podkapitoly 2.3 Screencast (s. 47) tak krátký?
- Obr. 1 (s. 35) zobrazuje data z období 2005-06, tato data už nejsou aktuální.

V. Další vyjádření, komentáře a připomínky oponenta:

Autor prokázal, že

1. má přehled o trendech v oblasti edukačních přístupů k integraci ICT do edukace žáků.

2. je schopen hledat a zvládat technologická řešení pro naplňování svých pedagogických záměrů zaměřených na aktivní poznávání a tvůrčí činnosti žáků.
3. umí navrhovat a realizovat didakticky hodnotné edukační aktivity se žáky zaměřené na aktivní tvorbu materiálů pro podcast a videocast.

VI. Případné otázky pro obhajobu a náměty do diskuze:

- V jakých oblastech školního vzdělávání na Vaší škole by se měl ještě podle Vás uplatnit podcast?
- Jaký postup byste doporučil školám/institucím pro zájmovou činnost dětí (např. domy dětí a mládeže), které by se rozhodly po Vašem vzoru zavést školní/mimoškolní rozhlas, na jehož pořadech by se podíleli především žáci školy/instituce pro zájmovou činnost?

•

VII. Celková úroveň práce:

DP není psána jako standardní diplomová práce vymezující výzkumný problém, ale má v podstatě charakter komentovaného průvodce e-portfoliem výsledků pedagogického experimentu diplomanta s použitím jazyka vypravěčského stylu. Nicméně práce představuje hodnotné výsledky rozsáhlého dlouhodobého a velice náročného pedagogického experimentu s originálními výstupy žákovských prací, které jsou využívány ve vzdělávací praxi českých a slovenských škol a najdou uplatnění i ve vysokoškolské přípravě učitelů; z tohoto pohledu je pro didaktiku ICT diplomová práce vynikající.

Rezervy má práce v teoretické části a ve stylistickém zpracování a použití odborného jazyka. Nicméně je zapotřebí vysoce ocenit to, že se Bc. Khas s úspěchem zasloužil o zavedení podcastu a videocastu do života celé školy, na níž působí. Svými výsledky inspiroval další školy v ČR a v zahraničí. Z tohoto pohledu je práce mimořádně přínosná.

Práci

doporučuji uznat jako práci diplomovou.

V Praze dne: 14. května 2015

.....

podpis